

Силабус дисципліни

Патопсихологія

Ступінь вищої освіти – магістр

Освітньо-професійна програма «Психологія перемовин та медіація»

Рік навчання: I, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник

ПІП

к.психол.н., доцент Бригадир Марія Богданівна

Контактна інформація

brygadyr_m@i.ua+380975274792

Опис дисципліни

Дисципліна “Патопсихологія” спрямована на формування у студентів: глибоких теоретичних знань щодо особливостей порушень психічного та особистісного розвитку людини на різних етапах онтогенезу. Метою дисципліни є: розширення теоретичних уявлень про механізми виникнення, функціонування та розвитку патологічних станів психіки; формування навичок застосування методів патопсихологічного дослідження, проведення патопсихологічного експерименту, складання патопсихологічного висновку, диференціації психологічних феноменів та психопатологічних синдромів; розширення наукових уявлень про принципи та основні напрями патопсихологічних досліджень.

Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Патопсихологія як наука. Предмет та завдання курсу	Знати: предмет патопсихології; співвідношення патопсихології з суміжними дисциплінами (нейропсихологією, психіатрією, дефектологією); наукові, практичні та методологічні передумови виокремлення патопсихології в самостійну галузь психологічного знання; невідповідність поняття “особистість” у психіатрії, психології, соціології та філософії; завдання патопсихології. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Тести, питання, кейси
2	Методи патопсихології	Знати: принципи побудови патопсихологічного дослідження; методи вивчення медичної документації; методи клініко-психологічного дослідження (клінічне інтерв'ю, психологічна бесіда, збирання психологічного анамнезу, аналіз біографії та ін.); особливості організації і проведення патопсихологічного експерименту. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Тести, питання
3	Патологія сприйняття	Знати про: клінічну, психологічну феноменологію та психологічні механізми порушень сприйняття; розлади сприйняття (ілюзії, галюцинації, психосенсорні розлади); роль перевантаження аналізаторів і недостатності інформації у виникненні порушень сприйняття; порушення особистісного	Кейси, питання

		компоненту сприйняття. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	
4	Порушення пам'яті та уваги	Знати: психологічні механізми порушення пам'яті; співвідношення порушень пам'яті та уваги; методи дослідження особистісного компонента пам'яті; проблема забування намірів; методи дослідження та шляхи корекції динамічних розладів пам'яті .Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Питання, тести
5	Розлади мислення та мовлення	Знати про: психологічні механізми та клінічна феноменологія розладів мислення; психологічні, у тому числі психоаналітичні, теорії розладів мислення; підходи до вивчення мислення; порушення операціонального аспекту мислення, порушення динаміки мислення, порушення особистісного компонента; етіопатогенез мовних розладів; види афазій; дефекти мовлення. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Питання, тести, кейси
6	Порушення розумової працездатності	Знати про: вплив мотиваційної сфери на працездатність; вплив зниження працездатності на формування особистості; необхідність урахування змін розумової працездатності на результати патопсихологічних досліджень і корекційної роботи; дослідження при розумовій відсталості.. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Питання, тести, кейси
7	Аномалії емоційно-особистісної сфери	Знати про: порушення емоційних станів у хворих з розладами особистості (невротичні порушення, психопатії та психози); порушення ієрархії мотивів; порушення самооцінки.. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Питання, тести, кейси
8	Порушення свідомості та самосвідомості	Знати про: розуміння свідомості у філософії, психіатрії та психології; психологічну характеристику порушень свідомості (оглушення, онейроїду, делірію, затьмарення, псевдодеменції); проблема свідомого та несвідомого у психології та патопсихології; психоаналітичні концепції в розумінні несвідомого. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Питання, тести, кейси
9	Патопсихологічні реєстр-синдроми	Знати про: патопсихологічні реєстр-синдроми: (шизофренічний, афективно-ендогенний, олігофренічний, екзогенно-органічний, ендогенно-органічний, особистісно-аномальний, психогенно-психотичний, психогенно-невротичний); характеристики типових патопсихологічних реєстр-синдромів у хворих з різними формами психічних захворювань. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Питання, тести, кейси
10	Патопсихологічна семіотика	Знати про: шизофренію; маніакально депресивний психоз; епілепсію; старече слабоумство; пресенільні деменції; церебральний атеросклероз; наслідки закритої черепно-мозкової травми. Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Питання, тести, кейси

11	Прикладні аспекти патопсихології	Знати про: особливості використання патопсихологічного обстеження та аналізу його результатів для організації та проведення лікувальної та реабілітаційної роботи; види психологічних експертиз (трудова, військова, судова, педагогічна). Вміти використовувати отримані знання в професійній діяльності.	Питання, тести, кейси
----	----------------------------------	--	-----------------------

Літературні джерела

1. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування. К. Сфера, 1998.
2. Берн Е. Вступ до психіатрії та психоаналізу. Просто про складне. 2022. 416 с.
3. Бригадир М. Б. Використання потенціалу парадигми салютогенезу для підтримки психічного здоров'я клієнтів в період пандемії. *Позитивна психотерапія у крос-культурному світі: реальність, завдання, можливості*: Збірник матеріалів X Міжнародної дистанційної науково-практичної конференції з позитивної транскультуральної психотерапії Н. Пезешкіана (14 червня 2020 року). Дніпро, 2020. С. 78-83.
4. Бригадир М. Використання метафори в консультативній та психотерапевтичній роботі. *Сучасні орієнтири психологічної науки в умовах трансформації суспільства: досвід та інновація*. Матеріали науково-практичної конференції ГО Асоціації психологів України «Разом заради майбутнього» та кафедри психології та соціальної роботи юридичного факультету ТНЕУ (конференція присвячується 30-річчю кафедри психології та соціальної роботи). Тернопіль 2019. – С. 7-9.
5. Бригадир М. Б. Емпатія в консультативній та психотерапевтичній практиці психолога. *Інновації в освіті: перспективи розвитку*. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції [м. Тернопіль, 20 травня, 2021 р.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С.236-239.
6. Бригадир М. Особливості соціально-психологічної реабілітація ветеранів війни та членів їх сімей (прикладний аспект). *Габітус*. 2022. № 39. С. 262-267.
7. Бригадир М. Проблема визначення показників та критеріїв психічного здоров'я // *Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві*: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (18 жовтня 2019 року) / уклад. З. Р. Кісіль. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. С.44-47.
8. Бригадир М. Психічний добробут дітей із розладами дефіциту уваги з гіперактивністю. *Protection of children's rights from a legal, pedagogical and psychological perspective*, Olsztyn 2021, Publisher: Centre for Eastern Europe Research UWM in Olsztyn
9. Бригадир М. Теорія та методологія сімейної позитивної психотерапії. *Габітус*. 2021. № 28. С. 42-46.
10. Медична психологія: підруч. для студентів закл. вищ. мед. освіти / [Осокіна О. І. та ін.] ; під заг. ред. проф. О. І. Осокіної ; Донец. нац. мед. ун-т, ПВНЗ "Київ. мед. ун-т". - Краматорськ ; Київ ; Слов'янськ: Хортиця, 2021. 203 с.
11. Психіатрія і наркологія: підручник / Г.Т. Сонник, О.К. Напреєнко, П86 А.М. Скрипніков, Л.В. Животовська, Н.Ю. Напреєнко ; за ред. О.К. Напреєнка. 3-є вид., випр. Київ. : ВСВ «Медицина», 2017. 424 с.
12. Синопис діагностичних критеріїв DSM-V та протоколів NICE для діагностики та лікування основних психічних розладів у дітей та підлітків. Львів: УКУ. 2014. 112 с.
13. Aaron Berkowitz M.D. (2021) *Clinical Pathophysiology Made Ridiculously Simple*, 2nd Edition: An Incredibly Easy Way To Learn For Medical, Nursing, Nurse Practitioner, And Physician Assistant Students (MedMaster Books) 2nd Edition
14. Kathryn L. McCance MS (2018) *Pathophysiology: The Biologic Basis for Disease in Adults and Children* 8th Edition

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:**
Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Для заліку:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час занять (6 тем по 10 балів = 60 балів). 2. Письмова робота 40 балів	1. Усне опитування під час занять (5 тем по 10 балів = 50 балів). 2. Письмова робота 50 балів	1. Написання КПІЗ, яке включає: підготовка проекту-презентації (реферату) = 60 балів 2. Захист КПІЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом